

Voorwoord

Aan het eind gekomen van mijn scriptie kijk ik terug op een geweldige en leerzame ervaring. Dit project begon 2½ jaar geleden op het Castricumweekend. Maar mijn ideeën begonnen eerder. In de zomer van 2001 heb ik onderzoek gedaan in een ghetto in India, Chharanagar. Mensen vertelden mij verhalen over discriminatie en geweld door de politie. Verschillende mensen stierven door martelingen in de gevangenis, de aardige mensen die ik had ontmoet en die me zo gastvrij ontvangen hadden. Mijn indruk van de politie was miserabel. Maar toch kon ik niet helemaal begrijpen hoe de mannen die ik in uniform op straat zag lopen echt mensen zouden doodtrappen een cel. Ik had tijdens dat onderzoek heel graag ook met de politie en met de overheid gepraat. Waarom was er zo'n verschrikkelijke armoede in die gehele gemeenschap, ziektes en geen werk? En waarom dat fysieke geweld? Maar op een objectieve manier praten met de overheid en met de politie zou al niet meer mogelijk zijn, werd mij verteld. Zij zouden mij al gesignaleerd hebben in Chharanagar. Ook de tijd stond mij niet toe verder te spitten. Maar ik was zó benieuwd naar hun verhaal. Ik kon me er geen voorstelling van maken. En ik wilde meer: ik wilde niet alleen hun verhaal horen. Ook wilde ik begrijpen hoe kennelijk zulke verhalen naast elkaar kunnen bestaan en de situatie kunnen laten voortduren, waarin er sprake is van armoede, discriminatie en geweld. Dat is wat ik in mijn onderzoek in het Mapuche conflict heb proberen te doen.

De titel van deze scriptie is de "puzzel van geweld". Een puzzel bestaat uit verschillende stukjes die slechts begrepen kunnen worden wanneer ze worden neergelegd als een geheel en een plaatje kunnen laten zien. In deze scriptie heb ik getracht de puzzel van geweld te reconstrueren op basis van verschillende stukjes. Ik hoop dat deze constructie een plaatje laat zien en een verhaal vertelt dat geweld inzichtelijk maakt en begrip geeft voor de medemens die in een conflict met geweld te maken krijgt. Dit is een verhaal over geweld. Ik heb onderzoek gedaan naar het conflict tussen Mapuches en grondbezitters in Chili en de betrokkenheid van justitie en politie daarin. Het gaat echter niet alleen over hen. Het gaat over mensen zoals jij en ik, die strijden voor verandering of juist voor het behoud en de bescherming van de status quo. Het gaat over de wijze waarop mensen zoals jij en ik geweld legitimeren. Het gaat over de wijze waarop mensen zoals jij en ik betrokken kunnen raken bij een sociaal conflict, dat kan uitmonden in gewelddadigheden.

Tijdens de laatste week waarin ik de laatste hoofdstukken aan het editen ben, bereikt mij het bericht dat het huis van Juana Calfunao waar ik zo gastvrij ben ontvangen door een aanslag verwoest is. Hierbij is *lonko* Coñoenao om het leven gekomen. Dergelijke berichten brengen geweld heel dichtbij en maken dat mijn onderzoek telkens weer een persoonlijke ervaring is geweest en niet slechts een academische exercitie.

Ik wil Jolle Demmers bedanken voor haar geduld met mijn bespiegelingen. Enerzijds wist zij mij elke keer dat ik bij haar wegging weer het gevoel te geven dat ik wist waar ik heen ging en dat ik goed op weg was. Anderzijds heeft ze me gestimuleerd erg kritisch te zijn en niet te snel tevreden. Een habit die er helaas gedurende de weinig uitdagende antropologiestudie in was geslopen.

Een zeer speciaal woord van dank wil ik richten tot alle mensen in Chili die mij gedurende mijn onderzoek te woord hebben gestaan, me hebben geholpen informatie te vinden, me inzicht hebben gegeven in hun leven en de mogelijkheid hebben gegeven begrip te krijgen voor hun leven en zienswijze. Alleen een Spaanse publicatie van deze scriptie kan daadwerkelijk recht doen aan hun verhalen. Daarom zal het mijn volgende stap zijn te proberen dat te realiseren.

Tot slot wil ik iedereen bedanken die mij heeft geholpen door mijn teksten te lezen en feedback te geven. Mijn vader, Pedro, Carola, Sharon, Willemijn, Marike, Sytske, Bart Stapert, Gerrit Jan, Regine, Femke en Anneke.

Carolijn Terwindt
Amsterdam, Zondag 18 juli 2004